

Werkbladen verkennen fase: readiness assessment

Instructies

Als de jongere en zijn coach gezamenlijk hebben vastgesteld dat er twijfels bestaan over opnieuw naar school gaan, dan is het goed om in deze fase eerst de wens te verkennen en daarna pas te starten met het kiezen van een opleiding. Binnen de fase van het verkennen gaan de jongere en de coach samen na of de jongere goed voorbereid aan het kiezen van een opleiding zal beginnen.

Readiness assessment maakt duidelijk hoe waarschijnlijk het is dat de jongere zelf met succes een opleidingsdoel kan *stellen* (niet: *bereiken*).

De **activiteiten** van "readiness assessment" zijn:

- * noodzaak vaststellen
- * inzet taxeren
- * identiteits- en omgevingsbesef taxeren
- * begeleidingsbehoefte inschatten
- * doelvaardigheid bepalen

Noodzaak vaststellen

Noodzaak tot verandering. In hoeverre is er sprake van ontevredenheid met de huidige rol of omgeving of van externe druk vanuit de omgeving om een opleiding te gaan volgen? Mensen steken geen energie in verandering wanneer zijzelf en hun omgeving volledig tevreden zijn met de huidige toestand.

STAPPEN

1. Tevredenheid van de jongere met zijn huidige omgeving vaststellen.
2. Mening over het succes van jongere in de huidige omgeving inventariseren.
3. De uitkomsten van stap 1 en 2 met de jongere bespreken, samen de mate van tevredenheid en succes vaststellen, en tenslotte een score (1-5) geven.

1. Tevredenheid jongere in huidige (leer)omgeving

Naam:

Datum:

Omgeving:

Tevreden met huidige omgeving? Ja/Nee/Gemengd

Kenmerken omgeving:	Gevoelens:	Redenen:
Mensen:		
Activiteiten en verplichtingen:		
Plaats, locatie, interieurs, ruimte:		

Samenvatting tevredenheid:

2. Succes van jongere in huidige (leer)omgeving

Naam:

Datum:

	Omgeving:	Persoon:	Mening:	Redenen:

Samenvatting succes:

Inzet taxeren

Inzet tot verandering. Dit gaat over de vraag in hoeverre de jongere:

STAPPEN

1. Gevoelde noodzaak heeft: de urgentie voelt om een opleiding te gaan volgen
2. Positieve verwachtingen heeft van het veranderingsproces en -resultaat
3. Geloof in eigen kunnen heeft: de verandering mogelijk acht en deze meent (deels) zelf te kunnen bewerkstelligen en zich bij de verandering gesteund weet door belangrijke anderen.
4. Inzet van jongere samenvatten en scoren (1-5).

1. Gevoelde noodzaak tot verandering vaststellen

Naam:

Datum:

Item:	Gebieden van inzet:	Opmerkingen:
	Voelt noodzaak tot verandering:	
Zichzelf veranderen:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd	
Omgeving veranderen:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd	
Visie op veranderingsproces:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd	
Weet waarom verandering gewenst is:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Enigszins	

Samenvatting gevoelde noodzaak (wel/niet):

2. Verwachtingen nagaan

Naam:

Datum:

Item:	Gebieden van inzet:	Opmerkingen:
	Heeft positieve verwachtingen:	
Gelooft dat verandering mogelijk is:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd	
Weet hoe verandering kan helpen:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Enigszins	
Ziet negatieve consequenties van verandering:	☐ Nogal ☐ Een paar ☐ Geen ☐ Veel	
Verdedigt positief/negatief resultaat met sterke/weinig overtuiging:	Verwacht ☐ positieve ☐ negatieve resultaten.	
Overtuiging is (kruis aan):	☐ positief ☐ sterk ☐ negatief ☐ matig ☐ neutraal	

Samenvatting positieve verwachtingen (zeker/wel enige/weinig/geen):

3. Geloof in eigen kunnen en ondersteuning bespreken

Naam:

Datum:

Item:	Gebieden van inzet:	Opmerkingen:
	Gelooft in eigen kunnen:	
Gelooft verandering teweeg te kunnen brengen:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd	
Ziet hindernissen:	☐ Innerlijk ☐ Buiten ☐ Geen	
Zal een eerste stap zetten:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Misschien	
	Heeft ondersteuning:	
Er staat iemand achter de jongere:	☐ Ja ☐ Nee ☐ Gemengd ☐ Onbekend	
Mensen die jongere steunen:	☐ Hulpverlener ☐ Verwanten ☐ Vrienden ☐ Staf ☐ Anderen/Onbekend	
Mensen die verandering mogelijk maken:	☐ Hulpverlener ☐ Verwanten ☐ Vrienden ☐ Staf ☐ Anderen/Onbekend	

Samenvatting geloof in eigen kunnen (zeker/wel enig/onzeker/geen) en ondersteuning (zeker/wel enige/onzeker/geen):

4. Inzet samenvatten en scoren

Naam:

Datum:

Samenvatting inzet:

Score inzet:

Omgevingsbesef

Is de jongere op de hoogte van de beschikbare opties? Kent hij verschillende opleidingen? Kan hij praten over de activiteiten in die opleidingen en wat het van hem vraagt?

STAPPEN

1. Kennis van opleidingen toetsen
3. Omgevingsbesef samenvatten en scoren

1. Kennis van opleidingen toetsen

Naam:

Datum:

Opleiding:

Plaats:	Beschrijving plaats:	Beschrijving mensen:	Beschrijving activiteiten/ eisen/verantwoordelijkheden:

2. Omgevingsbesef samenvatten en scoren

Naam:

Datum:

Samenvatting omgevingsbesef:

Score omgevingsbesef:

Identiteitsbesef

Identiteitsbesef taxeren betekent uitzoeken in hoeverre de jongere op de hoogte is van zijn/haar eigen interesses en waarden, en in hoeverre hij of zij kan praten over de manier waarop hij/zij keuzen heeft gemaakt in het leven.

STAPPEN

1. Interesses navragen
2. Waarden bespreken
3. Keuzeprocessen bespreken
4. Identiteitsbesef samenvatten en scoren (1-5)

1. Interesses navragen

Naam:

Datum:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Vraag aan de jongere bovenstaande interesses in volgorde van belangrijkheid te zetten.
Geef per interesse aan waarom de jongere erin geïnteresseerd is.

1. (meest) _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. (minst) _____

2. Waarden bespreken

Naam:

Datum:

Instructies

Vraag aan de jongere uit de lijst ongeveer 5 waarden die hij/zij belangrijk vindt, te omcirkelen.

Waarden:		
Prestatie	Privacy	Schoonheid
Geloof	Troost	Geld
Controle	Kennis	Gelijkheid
Opwinding	Vrijheid	Groei
Vriendschap	Geluk	Harmonie
Hulpvaardigheid	Eerlijkheid	Orde
Onafhankelijkheid	Liefde	Vrede
Loyaliteit	Erkenning	Status
Verantwoordelijkheid	Wijsheid	Familie
Zekerheid	Zelfrespect	Geduld
Succes	Bezit	Macht
Werk	Relaties	Humor
Verwantschap	Huwelijk	Uiterlijk
Gezondheid	Communicatie	Opleiding
Plechtigheid	Ontspanning	Recreatie

3. Keuzeprocessen maken

Naam:

Datum:

Instructies:

Vraag aan de jongere keuzen die hij/zij in het leven zelf heeft gemaakt, die anderen voor hem/haar hebben gemaakt en keuzen die hij/zij graag zelf zou willen maken, hieronder op te schrijven.

Keuzen die je zelf hebt gemaakt in uw leven:	Keuzen die anderen voor je gemaakt hebben:	Keuzen die je graag zelf zou willen maken:
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.
4.	4.	4.
5.	5.	5.
6.	6.	6.
7.	7.	7.
8.	8.	8.

4. Identiteitsbesef samenvatten en scoren (1-5)

Naam:

Datum:

Samenvatting identiteitsbesef:

Score identiteitsbesef:

Begeleidingsbehoefte inschatten

Begeleidingsbehoefte inschatten is uitzoeken of de jongere tevreden is met de begeleiding die u hem of haar geeft, en of u, als trajectbegeleider, tevreden bent over de begeleidingsrelatie die u met de jongere hebt. Deze beoordeling vindt plaats in stap 1. In de stappen 2 en 3 gaat het om het type en de mate van begeleiding die de jongere wenst. Dit thema wordt uitgewerkt door het verschil tussen de huidige en de gewenste situatie van de jongere te beschrijven.

STAPPEN

1. Huidige relatie waarderen
2. Feitelijke en gewenste omgangsstijl van jongere beschrijven
3. Behoeften aan begeleiding van jongere samenvatten

1. Huidige relatie waarderen

Jongere:

Datum:

Gevoel van jongere naar Begeleid Leren-coach:	Waar	Niet waar	Score:
Maakt zelf afspraken met hulpverlener:			
Belt hulpverlener als afspraak niet doorgaat:			
Praat vaak met hulpverlener:			
Formuleert eigen gedachten zonder aansporing:			
Maakt oogcontact:			
Vraagt hulpverlener om hulp:			
Zegt positieve dingen over hulpverlener of tegen hulpverlener zelf of anderen:			
Mening Begeleid Leren-coach:	Waar	Niet waar	Score:
Prettig contact:			
Vertrouwensrelatie:			
Gewenste resultaten worden bereikt:			
Waardering huidige begeleidingsrelatie:		Mening jongere:	Mening hulpverlener:
Goed	5		
Vrij goed	4		
Gewoon	3		
Matig	2		
Slecht	1		

Samenvatting begeleidingsbehoeften en waardering relatie

Naam:

Datum:

2. Feitelijke en gewenste contactstijl

	Fysiek	Emotioneel	Verstandelijk	Levensbeschouwelijk
Gewenst:				
Feitelijk:				
Conclusie:				

3. Waardering huidige relatie

Waardering huidige relatie:	Mening jongere:	Mening hulpverlener:
Goed = 5		
Vrij goed = 4		
Gewoon = 3		
Matig = 2		
Slecht = 1		

Readiness bepalen

Readiness bepalen betekent dat men de gegevens over noodzaak en inzet tot verandering, omgevingsbesef, identiteitsbesef en begeleidingsbehoefte samenvat en op grafische wijze weergeeft. De readinessscore geeft een idee van de mate waarin de jongere toe is aan het proces van het kiezen van een opleiding.

STAPPEN

1. Readiness samenvatten
2. Readinessprofiel maken
3. Readiness bepalen

1. Readiness samenvatten

Jongere:

Datum:

Onder-deel	Noodzaak	Inzet	Omgevingsbesef	Identiteitsbesef	Begeleidings-behoefte
Beoor-deling	Samenvatting:	Samenvatting:	Samenvatting:	Samenvatting:	Samenvatting:
	Score:	Score:	Score:	Score:	Score:

2. Readinessprofiel maken

Jongere:

Datum:

Instructie:

Zet na afloop van de gesprekken over de vijf factoren kruisjes in de betreffende kolom tot en met het niveau waarop de readiness van de jongere wordt ingeschat.

5 (hoog)					
4					
3					
2					
1 (laag)					
Niveau/ Readiness- factor	Noodzaak vaststellen	Inzet taxeren	Omgevings- besef taxeren	Identiteits- besef taxeren	Begeleidings behoefte inschatten

3. Readiness bepalen

Jongere:

Datum:

Instructies

Geef aan of de jongere eraan toe is om aan het proces van het kiezen van een opleiding te beginnen:

Kiezen van een opleidingsdoel: Ja/ Nee (alle readinessfactoren scoren 3 of hoger)

Bij nee: ontwikkelen van readinessfactor(en) (een of meer readinessfactoren scoren 2 of lager)

Bespreek de uitkomst met de jongere!